

JUBILANTI V ROKU 2022

Súpis jubilujúcich osobností okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

Nitra 2021

ÚVOD

Vážení čitatelia,

kalendárium Jubilanti v roku 2022 : súpis jubilujúcich osobností okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce, ktorý Vám predkladáme, je výberovým súpisom žijúcich osobností životom a dielom spätých s týmito okresmi. Do súpisu sme zaradili osobnosti, ktoré sa v roku 2022 dožívajú okrúhleho životného jubilea.

Heslá osobností obsahujú priezvisko a meno, dátum a miesto narodenia, stručnú charakteristiku osobnosti a základné životopisné údaje vo vzťahu k regiónu. Výber je doplnený o odkazy na literatúru, kde o osobnosti získate viac informácií.

Záznamy o regionálnych osobnostiach sú uvádzané chronologicky podľa mesiacov a dní.

Pri spracovaní tohto súpisu bola použitá elektronická databáza regionálnych osobností Oddelenia metodiky, bibliografie, koordinácie a fondov Krajskej knižnice Karola Kmeťka v Nitre, fond regionálnej literatúry a všeobecné i špecializované encyklopedické diela.

Kalendárium je doplnený menným a miestnym registrom.

Zostavovateľka

MENNÝ REGISTER

(Číslo uvedené pri mene znamená číslo strany)

BIDELNICA, Daniel	8
BIELIK, Peter	19-20
ČEPČEK, Pavol	17-18
DALOŠ, Drahomír	14
FEHÉR, Sándor (Alexander)	11
GERO, Štefan	9-10
GONTKO, Ivan	6-7
GREŠŠO, Ján	19
HRIČOVSKÝ, Ivan	6
HRUŠOVSKÝ, Pavol	13
HUDEC, Ivan	15
CHMELOVÁ, Jana	7
CHOVANEC, Marián	16
JAKUBECZ, Márta (Mária)	10
JUDÁK, Viliam	18
JURIŠIČ, František	9
KRATOCHVÍL, Ľubomír (Rudo)	12
MARTINKA, Ivan	11-12
MIKLOŠKO, František	13
MURÁNSKA, Natália	21
PERGER, František	14
PIUS, Miroslav	7-8
PLESNÍK, Ľubomír	5
ROMSAUER, Peter	15
STÜMPEL, Jozef	16
ŠABÍK, Vincent	17
ŠINKOROVÁ, Daniela	20
URBANOVÁ, Emília	10
URSÍNYOVÁ, Terézia	12
VEČEROVÁ, Eva	5
VOJTEK, Ivan Béla	20

MIESTNY REGISTER
(Číslo uvedené pri mieste znamená číslo strany)

Banská Bystrica	5,9,12	Nitra	5,6,7,8,9,10,
Berlín (Nemecko)	14	11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21	
Bojnice	6	Nitra-Dražovce	16
Bonn (Nemecko)	21	Nitra-Mlynárce	15
Boston (USA)	16	Nitrianske Hrnčiarovce	9
Bratislava	5,6,7,8,9,	Nová Ves nad Žitavou	7
11,12,13,14,15,16,18,19,20		Okoličné	6
Brno (Česká republika)	20	Olšany (Česká republika)	8
Brusel (Belgicko)	14	Paríž (Francúzsko)	11,14
Čadca	15,18	Partizánske	6
Čechynce	11	Piešťany	6
Červený Hrádok	17	Pohranice	11
Deventer (Holandsko)	19	Praha (Česká republika)	5,16,20
Dolné Obdokovce	11	Prešov	14,20,21
Drietoma	18	Rajecké Teplice	6
Dvory nad Žitavou	11	Sereď	10
Frankfurt (Nemecko)	14	Starý Tekov	7
Galanta	10	Šaľa	10
Göteborg (Švédsko)	16	Štúrovo	15
Harvelka (dnes súčasť Novej Bystrice)	18	Tešedíkovo	10
Horná Kráľová	9	Topoľčany	7
Horné Saliby	10	Topoľčianky	17
Horný Hričov	6	Trenčín	16
Host'ová	11	Trnava	12
Jelenec	9,11	Veľká Maňa	13
Kolín nad Rýnom (Nemecko)	15	Veľké Zálužie	14
Košice	5	Vráble	13
Kružlovská Huta	14	Zárieč-Keblov	6
Lednice na Morave (Česká republika)	6	Zlaté Moravce	17
Levice	7	Zürich (Švajčiarsko)	14
Los Angeles (USA)	16	Zvolen	5,19
Lublin (Poľsko)	16	Žilina	11,15
Lučenec	20	Žirany	11,21
Mojmírovce	8		

Prof. PhDr. Ľubomír PLESNÍK, DrSc.

7. január 1957 Zvolen

Vysokoškolský profesor, literárny vedec, spisovateľ. V rokoch 1972-1976 študoval na Gymnáziu Eugena Gudernu v Nitre. V r. 1976-1981 absolvoval štúdium na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave odbor slovenský jazyk a literatúra - estetika. Od roku 1981 pôsobí v Kabinete literárnej komunikácie a experimentálnych metódik Pedagogickej fakulty (od roku 1996 Ústav literárnej a umeleckej komunikácie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre). Vo svojej vedeckovýskumnej práci sa zaoberá otázkami metodológie v literárnej vede, ontológie, pojmovej interpretácie a zážitkovej recepcie umeleckého textu. Venuje sa interpretácii slovesného diela a semiotike kultúry. Napísal viacero monografických prác ako *Pragmatika textu* (1991), *Pragmatická estetika textu* (1995), *Ako vstupovať do živej kultúry : kapitoly z literárnej vedy a estetiky* (1995), *Estetika inakosti* (1998), *Estetika jednakosti* (2001), *Tezaurus estetických výrazových kvalít* (2011), *Kapitoly z recepčnej poetiky* (2012), *Osnovné tematické algoritmy v slovesnom umení* (spoluautor, 2016), *Tematické algoritmy a existenciálne stratégie v oceáne príbehov* (2016). Je zodpovedným riešiteľom projektov a autorom množstva príspevkov, štúdií, odborných článkov a recenzií.

Literatúra:

Historické a literárne reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej, 2002. - S. 92-93.

Honorabilis I : Univerzita Konštantína Filozofa : (1992 - 2009). - 1. vyd. - Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2009. - S. 114-115.

Pripomíname si. - Fotogr. In: Slovenské pohľady. - Roč. IV, č. 1 (2017), s. 159.

Eva VEČEROVÁ

8. január 1952 Bratislava

Herečka. Vyštudovala odbor bábkoherectvo na Divadelnej fakulte Akadémie múzických umení v Prahe a herectvo na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Po absolvovaní VŠMU pôsobila v Košickom štátnom divadle a neskôr na Novej scéne v Bratislave. V rokoch 1996-2016 bola členkou divadelného súboru Divadla Andreja Bagara v Nitre. Účinkuje aj vo viacerých filmoch a seriáloch. Venuje sa rozhlasu a dabingu. Svoj hlas prepožičala mnohým známym postavám, napríklad aj slávnej animovanej postave včielke Maji. Pôsobila aj ako pedagóg na Akadémii umení v Banskej Bystrici.

V roku 2015 získala Cenu Literárneho fondu za celoživotné dielo za divadlo, rozhlas a dabing.

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. - Zv. 2 : M - Ž. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 530-531.

Ceny osobnostiam z Nitry / (SITA/SD). In: My Nitrianske noviny. - Roč. 24, č. 48 (2015), s. 11.

Eva Večerová herečka Divadla Andreja Bagara v Nitre / Vladimír Maginhradský. In: Deti móda rodina. - Roč. 12, č. 5 (2002), s. 22-23.

Dr.h.c. prof. Ing. Ivan HRIČOVSKÝ, DrSc.

23. január 1932 Horný Hričov

Vysokoškolský pedagóg, pomológ, šľachtiteľ, vedec, výskumník, propagátor ovocinárstva a záhradníctva. Študoval na Vysoké škole zemiedelskej v Lednici na Morave. Po jej skončení pracoval v ovocinárskom výskume na Šľachtiteľskej stanici v Rajeckých

Tepličiach, Zárieč-Keblove, plantáži drobného ovocia v Okoličnom, vo Výskumnom ústave rastlinnej výroby v Piešťanoch a vo Výskumnom ústave ovocných a okrasných drevín v Bojniciach. Od roku 1989 pôsobil na Agronomickej fakulte Vysoké školy poľnohospodárskej (dnes Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre). Výraznou mierou sa tu zaslúžil o vznik Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva a na rozvoji záhradníckych odborov. Ročne absolvuje množstvo praktických inštrukcií a prednášok. Svoje vedomosti rozdáva aj laickej verejnosti. S jeho radami sa možno stretnúť v televízii a v rozhlase. Je autorom a spoluautorom viacerých odborných publikácií, napr. *Pestovanie a využitie drobného ovocia* (1972), *Pomológia : jablone, hrušky, čerešne, višne, škrupinové ovocie* (2000), *Drobné ovocie a menej známe druhy ovocia* (2002), *Jablone a hrušky : dule, mišpule* (2003), *Záhrada pre úžitok : ovocinárstvo : zeleninárstvo : vinohradníctvo* (2013), *Rok v ovocnej záhrade* (2014), *Osvedčené rady do záhrady* (2015), *Ovocná záhrada: Práce podľa mesiacov* (2016), *Okrasná záhrada: Práce podľa mesiacov* (2017), *Zelenina bez chémie* (2018), *Z každého rožku ovocnej záhrady trošku* (2021) a prispievateľom v mnohých časopisoch. Za svoju prácu získal viacero významných ocenení a vyznamenaní.

Literatúra:

Encyclopaedia Beliana. - Zv. 6.: His-Im. - Bratislava : Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied, 2010. - S. 236.

Cena primátora pre Ivana Hričovského / (syn). - Fotogr. In: Nitra. - Roč. XXXII, č. 12 (2007), s. 3.

Najdôležitejšia je osveta prof. Ing. Ivan Hričovský, DrSc. Dr.h.c. / Spracovala: Eva Nováková. - Fotogr. In: Sady a vinice. - Roč. XII, č. 5-6 (2017), s. 8-9.

Rezortné ocenenie pre profesora Jozefa Goliana a profesora Ivana Hričovského / r. In: Poľnohospodár. - Roč. 63, č. 1 (2018), s. 2. Univerzita udelila sedem Zlatých medailí / (TH,RCH). In: My Nitrianske noviny. - Roč. 23, č. 41 (2014), s. 7.

Ivan GONTKO

26. január 1962 Partizánske

Bábkoherc, herec, dramaturg a organizátor kultúrnych podujatí. Študoval na Gymnáziu na Párovskej ulici v Nitre a na Vojenskej politickej akadémii Klementa Gottwalda v Bratislave. Od roku 1986 je členom umeleckého súboru Bábkového divadla (dnes Starého divadla Karola Spišáka

v Nitre). Je zakladajúcim členom súboru Teatro Tatro. Pôsobí ako predseda Slovenskej sekcie Medzinárodnej bábkarskej organizácie UNIMA. V roku 2009 založil vlastné tradičné marionetové divadlo s názvom Tyjátr. Na svojom konte má desiatky postáv, ktoré vytvoril hlavne v nitrianskom Starom divadle a v Teatro Tatro. Účinkuje aj v televíznych seriáloch, filmoch a v rozprávkach. V roku 2019 mu bolo udelené ocenenie Nitrianska Lunica.

Literatúra:

Snívajte s nami : monografia k 60. výročiu Starého divadla Karola Spišáka v Nitre / Ida Hledíková ; [autorka anglického prekladu Mária Švecová]. - [1. vyd.]. - Nitra ; Bratislava : Staré divadlo Karola Spišáka, Vysoká škola múzických umení, 2011. - 139 s.
Cenu dostal aj herec či archeologička / Dominika Cunevová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 28, č. 21 (2019), s. 8.
Gontko: pôsobenie v divadle mi dalo spôsob života / (DC). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 30, č. 10 (2021), s. 11.
Ivan Gontko: Ak zachraňujeme kultúru, zachraňujeme seba / Dominika Cunevová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 29, č. 42 (2020), s. 6.

Jana CHMELOVÁ

30. január 1967 Topoľčany

Spisovateľka, autorka románov pre ženy. Vyštudovala Strednú priemyselnú školu potravinársku v Nitre. Písaniu básní a poviedok sa začala venovať už v mladom veku. Jej prvý román *Vždy sa vráť* (2007) sa stretol s veľkým čitateľským úspechom. Dostal sa na prvé priečky predajnosti a bol preložený aj do českého jazyka. Ďalšie jej knihy *Láska, hriechy a nádeje* (2008), *Sviňa život* (2010) a *Premárnený čas* (2012) mali tiež u čitateľov veľký úspech. Všetky sú sondami do riešenia problematických vzťahov mladých ľudí i generácií a obrazom života dnešnej spoločnosti.

Literatúra:

Beseda s Janou Chmelovou / (ČE) In: My Nitrianske noviny. - Roč. 22, č. 37 (2013), s. 8.
Krstili pieskom zo Sahary / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 21, č. 47 (2012), s. 9.
Píšem príbehy zo života, žiadna veľká romantika / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 20, č. 28 (2011), s. 11.

PhDr. Miroslav PIUS

16. február 1942 Nová Ves nad Žitavou

Básnik, prozaik a esejista. V rokoch 1956-1960 študoval na Pedagogickej škole v Leviciach. Pôsobil ako učiteľ v Starom Tekove. V rokoch 1963-1968 študoval slovenčinu a dejepis na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Už počas vysokoškolských štúdií uverejňoval v literárnom časopise *Mladá tvorba* svoje prvé básnické pokusy. V roku 1966 debutoval básnickou zbierkou *Pyrománia*, za ktorú mu vydavateľstvo *Smena* udelilo ocenenie. Publikoval aj v študentských časopisoch *Echo* a *Reflex*. Po skončení štúdií pracoval v rokoch 1968-1970 ako redaktor v literárnej redakcii Československého rozhlasu. Pre svoj postoj k udalostiam po 21. auguste 1968 dostal zákaz publikovať a musel rozhlas opustiť. Počas tzv. konsolidácie vystriedal viacero zamestnaní. Po 17. novembri 1989 sa aktívne zapojil do hnutia Verejnosti proti násiliu. V roku 1990 bol plne rehabilitovaný a pracoval ako štátny úradník, od roku 1999 pracovník Matice slovenskej, do r. 2001 riaditeľ Domu Matice slovenskej v Bratislave. Píše poéziu, knihy pre deti, beletriu, literatúru faktu i náučnú literatúru. Je autorom viacerých monografií, ktoré sa zaoberajú históriou zlatomoraveckého regiónu. V roku 1976 vydal samizdat *Ťarcha a milosť* ako dar pre svojich priateľov - disidentov. Napísal viacero básnických zbierok, románov, esejistických prác a próz pre deti. Vydal aj monografiu o dejinách hrnčiarstva *Ruky a hlina* (2006), publikáciu o archeologických nálezoch *Kronika znovuobjaveného času* (2007), *Čakanskí bronzoví bojovníci (Mohyly, hradiská a sídliská pod Slovenskou bránou)* (2008), *Najstaršie kostoly na Ponitří,*

Požitaví a Pohroní (2008), *Vstupovanie do času: archeologické zázraky na brehoch riek Nitra, Žitava, Hron a Ipel'* (2013), *Od mýtov k rozprávkam s podtitulom Ako vznikli slovenské ľudové rozprávky* (2012), *Mýty - prvá pamäť ľudstva* (2017), *Kronika zabudnutých pocitov. Dejiny našej krčmy* (2018), *Naši predkovia* (2019), *Dejiny nášho lesa* (2020) a iné diela. Spolupracuje aj so Slovenským rozhlasom a s viacerými literárnymi periodikami. Za svoju tvorbu a činnosť získal viacero významných ocenení. V roku 2021 si prevzal ocenenie Nitrianskeho samosprávneho kraja za rok 2019. Získal ho za osobný prínos k rozvoju stredného školstva, kultúry, histórie a historických tradícií najmä pre deti a mládež.

Literatúra:

Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia / Augustín Maňovčík ... [et al.]. - Bratislava ; Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov ; Martin : Slovenská národná knižnica, 2001. - S. 364-365.

Nitriansky kraj udelil ocenenia najvýznamnejším osobnostiam / Dominika Cunevová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 30, č. 33 (2021), s. 6.

Rozhovor so spisovateľom Miroslavom Piusom / Peter Klimant. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. XXVII, č. 3 (2017), s. 8-9.

Spisovateľ Miroslav Pius získal Cenu Nitrianskeho samosprávneho kraja / Peter Klimant. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. XXXI, č. 09 (2021), s. 06.

Spisovateľ obdaroval očkovací tím svojimi knihami / Dominika Cunevová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 30, č. 13 (2021), s. 11.

Daniel BIDE LNICA

16. február 1957 Nitra

Akademický maliar. Výtvarne sa začal vzdelávať na Ľudovej škole umenia v Nitre. V rokoch 1971-1975 študoval na Strednej umelecko-priemyselnej škole v Bratislave, na oddelení aranžérstva-výstavníctva. V r. 1977-1983 študoval na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave na Oddelení monumentálnej maľby pod vedením prof. Ivana Vychlopena. V roku 1976

pôsobil ako pedagóg na Ľudovej škole umenia v Nitre. Od roku 1983 tvorí ako umelec v slobodnom povolání v Bratislave. Vo svojej tvorbe sa venuje voľnej grafike, maľbe, tapisérii, novým formám dizajnu a body paintingu. Svoje diela predstavil na mnohých samostatných výstavách na Slovensku aj v zahraničí. Jeho diela sa nachádzajú v súkromných a galerijných zbierkach takmer po celom svete. Je členom Spoločnosti voľných výtvarných umelcov a Umeleckej besedy Slovenska, zakladateľom maliarskeho sympózia v kaštieli v Mojmírovciach a medzinárodného stretnutia 4 + 4 na Farme Bolka Polívku v Olšanoch. V roku 2006 mu v rámci Collection of Slovak Art v Danubiane vyšla jeho prvá monografia. V roku 2007 vydal monografiu "*Život pre umenie*", ktorá zachytáva jeho doterajší umelecký vývoj. Komentáre k jednotlivým obrazom napísalo dvanásť známych osobností. V roku 2018 mu vyšla monografia s názvom *Bidelnica (Život pre umenie/Life For Art)*.

Literatúra:

Encyklopédia osobností Českej a Slovenskej republiky = Encyklopedie osobností České a Slovenské republiky. 4. - 1. vyd. - [S.l.] : British Publishing House, 2018. - S. 89.

Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950 - 1997. - 1.: A-Č. - Ostrava : Výtvarné centrum Chagall, 1998. - S. 158.

Bidelnica má novú knihu, komentáre písali osobnosti / (PETR). In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 50-51 (2007), s. 14.

Maliar Daniel Bidelnica. In: Močenok. - Roč. 13, č. 4 (2007), s. 11.

Zázraky z maliarskej palety : (hovoríme s maliarom Danielom Bidelnicom) / Eva Vrbická, Daniel Bidelnica. - Fotogr. In: Slovenské pohľady. - Roč. 4, č. 2 (2011), s. 48-53.

Prof. Ing. arch. František JURIŠIČ

18. február 1942 Nitra

Režisér animovaných filmov, scenárista, priekopník bábkového filmu a technológie plastelínovej bábky na Slovensku, vysokoškolský pedagóg. Študoval na Vysokej škole technickej v Bratislave odbor architektúra a územné plánovanie. Zároveň sa venoval amatérskej filmovej činnosti. Z filmového nadšenca sa vypracoval na externého pracovníka Československej televízie Bratislava. Stál pri zrode trikového štúdia, kde vznikali animované Večerníčky. Vytvoril viacero cyklov televíznych večerníčkov, samostatné animované tituly a viacdielne seriály. Na plný úväzok pôsobil v Animovanom štúdiu Krátkeho filmu Koliba. Venoval sa hlavne bábkovej animácii, v ktorej striedal rôzne typy materiálu, predovšetkým plastelínu, drevo, papier, hlinu a keramiku. Ako režisér, autor námetu, animátor či scenárista sa podieľal na cykloch a filmoch napríklad: *Rozprávky z hlíny* (1977-1980), *Múdre prasiatko* (1982), *Figúry a figuríny* (1983), *Najmenší hrdinovia* (1984-1995), *Kikirikí* (1985), *Hlinené rozprávky* (1993-1994), *Papierová Kika* (1994), *Hlinené rozprávky II.* (1997-1999). Podieľal sa na vzniku spoločného filmu venovaného storočnici kinematografie. V roku 2006 natočil film *Ekomorfoza*, ktorý dáva do popredia tému ekológie a ekologickej katastrofy. Pôsobí aj ako vysokoškolský pedagóg. Prednášal na Vysokej škole výtvarných umení a od roku 1993 pôsobí na Filmovej a televíznej fakulte Vysokej školy múzických umení v Bratislave.

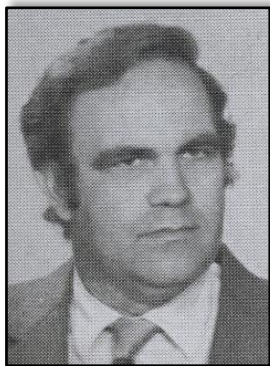
Literatúra:

Dejiny slovenskej kinematografie / Václav Macek, Jelena Paštéková. - 1. vyd. - Martin : Osveta, 1997. - 599 s.

Dejiny slovenskej kinematografie : 1896 - 1969 / Václav Macek ; Jelena Paštéková. - 2. rozš. vyd. - Bratislava : Slovenský filmový ústav, Občianske združenie Fotofo/Stredoeurópsky dom fotografie, 2016. - 621 s.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. - Zv. 1.: A-L. - Bratislava : Veda, 1989. - S. 549.

Režisér-animátor František Jurišič : animácia je rehoľa / Miloš Krekovič. - Fotogr. In: Tv oko. - Č. 40 (2010), s. 4-6.

Prof. PhDr. Štefan GERO, CSc.

24. február 1942 Nitrianske Hrnčiarovce

Výtvarný teoretik, vysokoškolský pedagóg. Študoval na Pedagogickom inštitúte v Nitre, odbor matematika - výtvarná výchova - rysovanie. Pôsobil ako učiteľ výtvarnej výchovy na základnej škole v Jelenci, v r. 1971-1972 v Hornej Kráľovej. V rokoch 1972-1996 pôsobil na Vysokej škole pedagogickej v Nitre (dnes Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre). Od roku 1996 pôsobil na Katedre výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Bol členom redakčnej rady mesačníka Ponitrianskej galérie o výtvarnom umení *Originál* (1999-2000). Je autorom a spoluautorom odborných publikácií *Výtvarná komunikácia - výtvarné vzdelanie* (spoluautor, 1991), *Recepcia a interpretácia výtvarného diela. Z histórie a súčasnosti* (1992), *Ako porozumieť výtvarnému dielu* (1999) *Interpretácia výtvarného diela* (2000), *Slovenské výtvarné umenie v 2. polovici 20. storočia* (2001), *O interpretácii výtvarného umenia* (2007), *Súčasný stav kultúry a vizuálna výchova* (2011), *Komunikácia - umenie - marketing* (2012). Pedagogicky pôsobí aj na Katedre masmediálnej komunikácie a reklamy na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína

Filozofa v Nitre. Venuje sa problematike vzťahu umenia, médií a marketingu. Je autorom viacerých učebných textov, vysokoškolských učebníc, vedeckých prác, recenzií uverejnených v domácich i zahraničných odborných časopisoch a zborníkoch.

Literatúra:

Kto bol kto v Banskej Bystrici v roku 2001 ; [zostavila Darina Šovčíková a kolektív]. - [1. vyd.]. - Banská Bystrica : Štátna vedecká knižnica, 2002. - S. 77.

Výstava výtvarných diel výtvarníkov Pedagogickej fakulty v Nitre - Výstava výtvarných diel výtvarníkov Pedagogickej fakulty v Trnave : október - november 1976 / úvod Oľga Felixová, Štefan Valent. - Nitra : Krajská galéria, 1976. - [34] s.

Vklad do výtvarného života Nitry / Eva Kapsová. - Fotogr. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 14, č. 2 (1990), s. 36-37.

Emília URBANOVÁ

1. marec 1952 Tešedíkovo

Akademická maliarka, grafička, výtvarníčka. Pochádza z obce Tešedíkovo. V detstve sa s rodičmi presťahovala do Serede. V rokoch 1972-1977 študovala na Vysoké škole výtvarných umení v Bratislave. Po skončení školy sa venovala monumentálnym realizáciám. Celoživotne sa však

zamerala na voľnú maľbu, predovšetkým na portréty, ktoré sa stali absolútnou doménou jej tvorby. Pravidelne sa zúčastňuje na výstavách doma i v zahraničí. Ťažiskom jej výtvarnej činnosti je olejomalba s tematikou zátišia, kytice, slovenskej krajiny či portrétu. Tvorí tiež v oblasti úžitkovej grafiky.

Literatúra:

Malý slovník slovenských výtvarných umelcov. - Bratislava : Slovenský fond výtvarných umení, 1981. - S. 459.

Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950 - 2007. - 18.: Tik-U. - Ostrava : Výtvarné centrum Chagall, 2007. - S. 347.

V Seredi vystavuje Emília Urbanová / Ondrej Sivčák. In: My Noviny Juhozápadu. - Roč. 17, č. 46 (2008), s. 5.

Márta (Mária) JAKUBECZ

1. apríl 1962 Šaľa

Spisovateľka, publicistka, redaktorka. V rokoch 1977-1981 študovala na Gymnázium v Galante, v rokoch 1981-1986 na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave odbor maďarský a slovenský jazyk. Pôsobila ako učiteľka na základnej škole v Horných Salibách. V r. 1994-2007 vyučovala náboženstvo a od roku 1990 bola externou pracovníčkou časopisov Remény a Katedra. V r. 2007-2008 pracovala ako redaktorka časopisov Remény a Glória, od roku 2007 externá pracovníčka maďarského časopisu Új ember család magazin (vychádza v Maďarsku). Publikuje aj v časopise Pedagogusforum a iných domácich časopisoch. Píše tiež úvahy s náboženskou tematikou

a vydáva knihy pre deti.

Literatúra:

Könyvek, versek, novellák, értekezések. - Fotogr. In: Terra Hírújság. - Roč. VII, č. 4 (2016), s. 22.

Mi van az asztalfiókban?: Jakubecz Márta. - Fotogr. In: Terra Hírújság. - Roč. X, č. 6 (2019), s. 21.

Doc. Ing. Sándor (Alexander) FEHÉR, PhD.

2. apríl 1967 Dolné Obdokovce

Etnograf, vysokoškolský pedagóg, básnik. Študoval na Strednej škole poľnohospodárskej v Dvoroch nad Žitavou, na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre a na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Pracuje ako výskumný pracovník na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre a zároveň je profesorom na maďarskej Strednej škole podnikania v Dolných Obdokovciach. Je autorom a spolueditorom vysokoškolskej učebnice. Publikuje prozaické diela a básne v maďarských časopisoch vychádzajúcich na Slovensku, v Maďarsku a Rumunsku. Spracoval a vydal viacero monografií obcí napr. - *Dolné Obdokovce, Pohranice, Jelenec, Host'ová (Nyitrageszte), Žirany, Čechynce*, vydal básnickú zbierku *Cápa fogak között* (2003), publikáciu *Emlékező Nyitra* (2006) a antológiu *Nyugtalan indák* (1993). V roku 2018 vydal ako spoluautor knihu *Zvony Podzoboria = Zoboralja harangjai*. Venuje sa aj dejinám poľnohospodárstva, najmä pestovaniu viniča. Je autorom odborných a vedeckých publikácií z oblasti životného prostredia. V roku 2018 mu vyšla monografia o kultúrnej krajine a histórii vegetácie. Začiatkom augusta 2017 v Dolných Obdokovciach otvoril so svojou manželkou súkromné Múzeum Podzoboria. Za svoju činnosť získal viacero ocenení.

Literatúra:

Arcképcsarnok : Szlovákiai magyar írók portréi [Galéria maďarských spisovateľov na Slovensku] / Összeállította és szerkesztette Balázs F. Attila. - Bratislava : Vydavateľstvo AB-ART, 2004. - S. 48-49.

Ako chlapec našiel kosť mastodonta, dnes má s manželkou vlastné múzeum / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 26, č. 32 (2017), s. 8.

Ďakovný list docentovi Fehérov / r. In: Poľnohospodár. - Roč. 63, č. 3 (2018), s. 5.

Ivan MARTINKA

4. apríl 1972 Bratislava

Herec, bábkar a režisér. Vyštudoval Katedru bábkarkej tvorby na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Dve sezóny pôsobil v Bratislavskom bábkovom divadle. Účinkoval v Paríži a v Milan Sladek Pantomimen Theater v Nemecku. Spolupracuje so Slovenským rozhlasom a Slovenskou televíziou. Podieľal sa na viacerých filmových projektoch ako výtvarník, bábkarsky technológ a vodič bábok. Vystupoval ako moderátor vo viacerých úspešných reláciách pre deti. Takmer desať rokov sa im prihováral ako Michal Gombík - záhradník v zábavnej encyklopédii pre škôlkarov „Gombík“. Spolupracoval s viacerými divadlami ako Aréna, Slovenské národné divadlo, Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Bratislavské bábkové divadlo, Bábkové divadlo v Žiline a i. Pôsobí aj ako režisér. V Starom divadle Karola Spišáka v Nitre úspešne debutoval ako s inscenáciou Palculienka. Vystupuje tiež ako herec a účinkuje vo viacerých filmoch a seriáloch.

Literatúra:

Snívajte s nami : monografia k 60. výročiu Starého divadla Karola Spišáka v Nitre / Ida Hledíková ; [autorka anglického prekladu Mária Švecová]. - [1. vyd.]. - Nitra ; Bratislava : Staré divadlo Karola Spišáka, Vysoká škola múzických umení, 2011. - 139 s.

Ivan Martinka / Jana Juhásová. In: Nezmarné. - Roč. 40, č. 3 (2006/2007), s. 22-23.

Palculienka získala na poľskom festivale štyri ceny / (ČE). In: My Nitrianske noviny. - Roč. 18, č. 44 (2009), s. 10.

Ľubomír (Rudo) KRATOCHVÍL

21. máj 1957 Nitra

Bábkoherec. Študoval na Strednej stavebno-priemyselnej škole v Nitre. V rokoch 1988-1990 absolvoval Odbornú prípravu bábkohercov v Bratislave. Od roku 1985 je členom súboru Bábkového divadla, dnes Starého divadla Karola Spišáka v Nitre. Pôsobí v divadle Teatro Tatro a hral aj v predstaveniach Divadla Andreja Bagara v Nitre. Účinkoval vo viacerých filmoch, televíznych inscenáciách a reklamách. Pôsobil aj ako spevák a rokoch 2005-2010 predstavoval poslucháčom hudbu oldies v rozhlasovej relácii *Verklik* na rádiu Max.

Literatúra:

Bábkové divadlo Nitra ; [zostavil Ján Hrmo]. - Nitra : Bábkové divadlo, [1992]. - [23]s.

Snívajte s nami : monografia k 60. výročiu Starého divadla Karola Spišáka v Nitre / Ida Hledíková ; [autorka anglického prekladu Mária Švecová]. - [1. vyd.]. - Nitra ; Bratislava : Staré divadlo Karola Spišáka ; Vysoká škola múzických umení, 2011. - 139 s.

V klube spieval Ozzyho, na konkurze si zahral veвериčku so saxofónom / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 20, č. 15 (2011), s. 12.

Verný Nitre a divadlu / Andrea Janovská. - Fotogr. In: Občas nečas. - Roč. 18, č. 1 (2012), s. 50-51.

PhDr. Terézia URSÍNYOVÁ

28. máj 1942 Nitra

Muzikologička, hudobná kritička, novinárka a publicistka. Študovala na Pedagogickej škole v Trnave, hudobnú vedu a výchovu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Pôsobila ako metodička v Banskej Bystrici, neskôr ako redaktorka krajského denníka Smer v Banskej Bystrici. V rokoch 1968-1978 bola zástupkyňou šéfredaktora Hudobného života v Bratislave, v r. 1986-1988 dramaturgičkou Komornej opery Slovenskej filharmónie, v r. 1990-1999 zástupkyňou šéfredaktorky časopisu Slovenka. V hudobno-kritickej a teoretickej činnosti sa orientuje na diela a interpretov hudobného divadla (muzikál, opera, opereta) a publikuje kritiky a recenzie takmer vo všetkých slovenských denníkoch a v slovenských a českých odborných a populárnych časopisoch. Od roku 1963 spolupracuje so Slovenským rozhlasom a so Slovenskou televíziou, kde pripravila desiatky hudobno-slovných relácií o hudbe a mnohé televízne scenáre k profilom slovenských sólistov a skladateľov resp. Relácie o súčasnom slovenskom muzikáli. Okrem hudobnej publicistiky sa venuje aj literatúre. Samostatne vydala viacero knižných publikácií : *Cesty operety* (1982), *Volajú ma Mimi* (o Márii Kišoňovej-Hubovej, 2001), *Život na dvoch scénach* (o Elene Kittnarovej, 2001) a *Zlaté hlasy* (2014).

Literatúra:

Encyklopédia Slovenska. - Zv. 6.: T-Ž. - Bratislava : Veda, 1982. - S. 195.

Historické a literárne reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej, 2002. - S. 106-107.

Rodáčka z Nitry / Anton Pažitný. In: Nitra. - Roč. 32, č. 5 (2007), s. 36.

RNDr. František MIKLOŠKO

2. jún 1947 Nitra

Autor literatúry faktu, politik. Vyštudoval Strednú priemyselnú školu stavebnú v Nitre, v rokoch 1966-1971 matematiku na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V rokoch 1971-1983 pracoval v Ústave technickej kybernetiky Slovenskej akadémie vied. V r. 1983-1989 pôsobil vo viacerých robotníckych povolaniach. Do roku 1989 sa výrazne angažoval v tzv. tajnej cirkvi a pracoval medzi mládežou. Podieľal sa na tvorbe samizdatov a bol jedným zo zvolávateľov Sviečkovej manifestácie dňa 25. marca 1988. Od roku 1992 bol členom Kresťanskodemokratického hnutia, v r. 2008 zakladateľ a člen strany Konzervatívni demokrati Slovenska. V rokoch 1990-2010 pôsobil ako poslanec Slovenskej národnej rady a Národnej rady Slovenskej republiky, v r. 1990-1992 zastával funkciu predsedu Slovenskej národnej rady. Je autorom viacerých kníh ako *Nebudete ich môcť rozvrátiť* (1991), *Čas stretnutí* (1996), *Desať spravodlivých: Eudia, knihy, dokumenty 1985-2010* (2011) a i.

Literatúra:

Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia / Augustín Maňovčík...[et al.]. - Bratislava : Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov ; Martin : Slovenská národná knižnica, 2001. - S. 312-313.

František Mikloško: "Chcem spájať všetkých ľudí, ktorým ide o slušný život v tejto krajine". - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 28, č. 9 (2019), s. 17.

Podľa abecedy s Františkom Mikloškom : "Objavovanie súvislostí je ešte stále pre mňa dobrodružstvo" / Elena Antalová. In: Práca. - Roč. 53, č. 168 (22.7.1998), s. 13.

JUDr. Pavol HRUŠOVSKÝ

9. jún 1952 Veľká Maňa

Právnik, politik a verejný činiteľ. Študoval na Gymnázium vo Vrábľoch. V rokoch 1974-1978 absolvoval právo na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V rokoch 1989-1992 pôsobil ako vedúci právneho oddelenia v spotrebnom družstve Jednota SD Nitra. Od roku 1992 zastával funkciu prednostu Okresného úradu v Nitre. V rokoch 2002-2006 a 2011-2012 bol predsedom Národnej rady Slovenskej republiky, v rokoch 2000-2009 predsedom Kresťanskodemokratického hnutia. Pôsobil ako dlhoročný poslanec Federálneho zhromaždenia a Národnej rady Slovenskej republiky za Kresťanskodemokratické hnutie (KDH). Výraznou mierou prispel k založeniu Gymnázia svätého Cyrila a Metoda v Nitre a k rozvoju vysokého školstva. Viedie dlhodobé podporné aktivity pre komunitu verbistov a pre Biskupský úrad v Nitre. Je nositeľom viacerých ocenení.

Literatúra:

Encyclopaedia Beliana. - Zv. 6.: His-Im. - Bratislava : Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied, 2010. - S. 257.

Ocenili zásluhy politika Pavla Hrušovského, rektora Petra Bielik a riaditeľa divadla Ján Grešša / (SYN). - Fotogr. In: Nitra. - Roč. XXXVIII, č. 1 (2013), s. 4-5.

Rozhodli o cenách mesta / (SITA). In: My Nitrianske noviny. - Roč. 21, č. 45 (2012), s. 7.

Drahoš DALOŠ

14. jún 1962 Veľké Zálužie

Ľudový umelec, folklorista, výrobca ľudovoumeleckých výrobkov a ľudových hudobných nástrojov. Pôsobí v slobodnom povolání. Od r. 1989 je členom Folklórnej únie. Už vyše 30 rokov sa venuje výrobe tradičných hudobných nástrojov. Vyrába rozoberateľné a kompaktné fujary a gajdy. Svoje hudobné nástroje vystavoval vo viacerých zahraničných mestách napr. v Paríži, Zürichu, Berlíne a na svetovej výstave hudobných nástrojov vo Frankfurtu a v Bruseli. Aktívne sa podieľa na príprave programov folklórnych festivalov na Slovensku a zúčastňuje sa folklórnych festivalov doma i v zahraničí.

Za svoju činnosť bol viackrát ocenený. V roku 2002 spolu s majiteľom TV Zobor Milanom Frišom urobili film o výrobe fujary a krátku školu hry. Vydal aj vlastné CD. Vytvára scenáre pre kultúrne podujatia a moderuje spoločenské akcie.

Literatúra:

Drahoš Daloš gajdoval Arabom v Katare / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 39 (2003), s. 5.

Fujara z Lehoty zaujala zvukom Talianov / (PETR). In: Nitrianske noviny. - Roč. 17, č. 15 (2008), s. 11.

Lehoťan s fujarou v Paríži / Slavomíra Ďurišová. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 40 (2006), s. 7.

Výrobca fujár pripravuje album / - sd' -. In: Nitrianske noviny. - Roč. 14, č. 29 (2005), s. 14.

Mgr. art. František PERGER

15. jún 1937 Kružľovská Huta

Popredný slovenský scénograf, úžitkový grafik. V rokoch 1953-1956 študoval na Pedagogickej fakulte v Prešove odbor výtvarná výchova. V rokoch 1956-1958 študoval na Vysokej škole pedagogickej v Prešove a v rokoch 1958-1963 scénografiu na Divadelnej fakulte Vysokej škole múzických umení v Bratislave u profesorov L. Vychodila a Ľ. Purkyňovej.

Od r. 1961 pôsobil ako scénograf, od r. 1971 až do odchodu do dôchodku ako šéf výpravy Divadla Andreja Bagara v Nitre. Je autorom veľkého množstva scénografických riešení divadelných hier, predovšetkým v Divadle Andreja Bagara, ale aj mnohých televíznych a filmových scén na Slovensku i v zahraničí. Pripravil desiatky scénografických a stovky kostýmových kreácií pre inscenácie nitrianskeho divadla, ale aj pre televízie a iné divadlá. Venoval sa tiež plagátovej tvorbe a navrhoval plagáty k divadelným predstaveniam. Svoju tvorbu prezentoval na rôznych výstavách na Slovensku i v zahraničí. Je držiteľom viacerých ocenení a vyznamenaní. V roku 2018 si prevzal ocenenie Nitrianska Lunica za prínos v oblasti scénografie a výtvarného umenia.

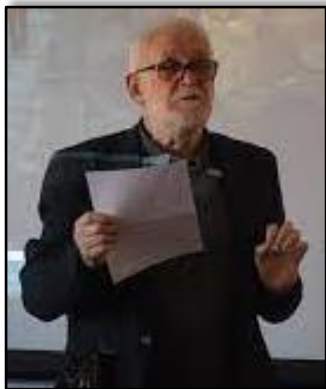
Literatúra:

František Perger : život so scénou / [Slávka Civiánová ; Eva Kapsová, Walter Nagy, Peter Oravec ; fotografie Štefan Jansčák...[et.al.]]. - 1. vyd. - Nitra : Divadelné spoločenstvo Le Mon, Divadlo Andreja Bagara v Nitre, 2017. - 221 s.

Cena mesta Nitra pre A. Gáborovú a F. Pergera / Ľ. Synáková. In: Nitra. - Roč. 32, č. 9 (2007), s. 9.

Nitriansku Lunicu dali osobnostiam kultúry / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 27, č. 21 (2018), s. 12.

Scénografovu knihu Marián Slovák pokrstil pilinami / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 27, č. 22 (2018), s. 14.

Prof. PhDr. Peter ROMSAUER, CSc.

15. jún 1947 Štúrovo

Vysokoškolský profesor, archeológ. V rokoch 1966-1971 študoval na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave odbor archeológia. V rokoch 1970-1994 pracoval v Archeologickom ústave Slovenskej akadémie vied v Nitre. Od roku 1994 pôsobil na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, od r. 1996 zastával funkciu vedúceho Katedry archeológie. Počas svojho pôsobenia vybudoval základy katedry archeológie a prednášal praveké dejiny. Napísal viacero vedeckých a odborných prác. Publikuje v domácich i zahraničných periodikách a zborníkoch. Je nositeľom významných ocenení a vyznamenaní.

Literatúra:

Honorabilis I : Univerzita Konštantína Filozofa : (1992 - 2009). - 1. vyd. - Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2009. - S. 118-119.

Noví profesori UKF. In: *Náš čas*. - Roč. 8, č. 3 (2004), s. 3-4.

MUDr. Ivan HUDEC

10. júl 1947 Nitra - Mlynárce

Lekár, spisovateľ, publicista, kultúrny historik a politik. Po maturite na priemyselnej škole chemickej v Bratislave študoval v rokoch 1966-1972 na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Po jej absolvovaní pracoval ako lekár v Žiline, Bratislave, v Čadci a neskôr sa opäť vrátil do Bratislavy. Po roku 1989 začal pôsobiť v politike. Od roku 1994 bol poslancom, v rokoch 1994-1998 ministrom kultúry Slovenskej republiky. Literatúre sa začal venovať už počas štúdia medicíny. V roku 1970 sa podieľal na vzniku študentského Divadla U Ronalda. Spolu s Petrom Belanom napísal pre tento originálny súbor niekoľko hier. Najznámejšia z nich s názvom *Ostrovy* (1974) vyšla aj knižne. Debutoval novelou *Hriešne lásky osamotených mužov* (1979), po nej nasledovala zbierka poviedok *Bozk uličníka* (1981), román *Ako chutí zakázané ovocie* (1981), historický román *Pangharty* (1985), románová novela *Čierne diery* (1985), poviedky *Záhadný úsmev štrbavého anjela* (1987), *Experiment "Láska"* (1989) a i. Zaujímavé sú jeho diela z obdobia najstaršej slovanskej histórie - *Praotec Samo* (1990), *Biela pani, mŕtvy pán* (1992, spolu s Petrom Jarošom) a *Báje a mýty starých Slovanov* (1994). K nim tematicky patrí aj dramatický triptych *Knieža* (1986), *Bratia* (1988) a *Kráľ Svätopluk* (1990, všetky v spolupráci s Petrom Valom). Z roku 1994 mu vyšla publikácia *Slovensko - moja vlasť*, ktorá je súborom autorových článkov a esejí. Napísal aj viacero divadelných, televíznych a rozhlasových scenárov. Ako lekár publikoval viac ako 50 odborných prác uverejnených na Slovensku i v zahraničí. Je autorom viacerých genealogických štúdií. Za svoju činnosť získal množstvo ocenení, od roku 1997 je Čestným občanom mesta Nitry.

Literatúra:

Encyclopaedia Beliana. - Zv. 6.: His-Im. - Bratislava : Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied, 2010. - S. 277.

Lekár, spisovateľ a minister MUDr. Ivan Hudec / Anton Pažitný. - Fotogr. In: Nitra. - Roč. XXI, č. 7 (1997), s. 21-24.

Jozef STÜMPPEL

20. júl 1972 Nitra

Športovec, hokejista. Hokej začínal hrať v Plastike Nitra. Prvé zahraničné angažmán okúsil v Kolíne. V roku 1991 ho draftoval Boston Bruins ako 40. v poradí. Neskôr pôsobil v ďalších zahraničných kluboch ako Los Angeles Kings, HC Slavia Praha, Florida Panthers a i. Pôsobil aj v KHL, vo fínskej a nemeckej lige. V klube HK Nitra pôsobil od leta 2012 do konca februára 2016. Bol tiež hokejovým reprezentantom Slovenska. Na svojom konte má viacero významných úspechov - Majster sveta v roku 2002 na MS v Göteborgu, bronzový medailista na MS 2003 a na MS juniorov v roku 1991 a i. V roku 2002 získal Cenu mesta Nitry. Okrem hokeju sa venuje aj hokejbalu. Od októbra 2012 pôsobí ako prezident SHbÚ (Slovenskej hokejbalovej únie).

Literatúra:

Posledný mohykán / Jozef Stümpel ; Pavel Bandler. - 1. vyd. - Nitra : Baby Music, 2020. - 248 s.

Fazóna Nitry teší aj najväčšiu legendu. Jozef Stümpel ide v knihe do detailov. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 29, č. 50 (2020), s. 42.

Jozef Stümpel hokejista zo Zobora / Magdaléna Zálešáková. In: Kynologická revue. - Roč. 10, č. 11 (1999), s. 8.

Stümpel získal Zlatú korčuľu / (SITA). In: Nitrianske noviny My. - Roč. 23, č. 15 (2014), s. 25.

Mons. ThDr. Marián CHOVANEC

16. september 1957 Trenčín

Rímskokatolícky kňaz, biskup Banskobystrickej diecézy, vysokoškolský pedagóg. Študoval na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte v Bratislave a na Katolíckej univerzite v Lubline (Poľsko). Kňazskú vysviacku prijal dňa 17. júna 1989 v Nitre. Po nej pôsobil ako kaplán vo farnosti Nitra-Dolné mesto. Od roku 1990 bol archívárom Biskupského úradu v Nitre a správcom farnosti Nitra-Dražovce. Od roku 1993 pedagogicky pôsobil na Teologickom inštitúte svätého Gorazda v Nitre, kde vyučoval dogmatickú teológiu. V roku 1999 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za massitského titulárneho biskupa a nitrianskeho pomocného biskupa. Od augusta 2000 bol generálnym sekretárom Konferencie biskupov Slovenska a v rokoch 2003-2012 generálny vikár nitrianskej diecézy. Dňa 20. novembra 2012 ho pápež Benedikt XVI. vymenoval za banskobystrického diecézneho biskupa. Venuje sa aj publikačnej činnosti. Dlhé roky pôsobil v redakčnej rade mesačníka *Duchovný pastier*, v diecéznej komisii pre kultúru a tlač a v ekonomickej komisii. Napísal viacero náboženských prác *Eschatológia v dielach kardinála Jána Chryzostoma Korca* (1995), *Pneumatológia* (2006), *Graciológia* (2007), *Angelológia* (2008), *Kristológia I., II.* (2009, 2010), *Ekleziológia* (2011), *Eschatológia* (2011), *Sakramentológia I* (2012) a odborných článkov.

Literatúra:

Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. - Bratislava : Lúč, 2000. - S. 556-557.

Schematizmus Nitrianskej diecézy. - Nitra : Biskupský úrad ; Bratislava : Lúč, 1996. - S. 140.

Náš kňaz, náš biskup : naši kňazi - Mons. Marián Chovanec. In: Chrenovské zvesti. - Roč. 3, č. 1, 2 (2005), s. 3-4.

Prof. PhDr. Vincent ŠABÍK, CSc.

17. september 1937 Červený Hrádok

Spisovateľ, prekladateľ, literárny vedec a vysokoškolský profesor. V rokoch 1952-1955 študoval na Jedenásťročnej strednej škole v Zlatých Moravciach. Vyštudoval slovenský jazyk a literatúru na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave a na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského odbor nemecký jazyk a literatúra. V rokoch 1959-1965 pracoval ako odborný pracovník v Ústrednej knižnici Slovenskej akadémie vied, v r. 1966-1979 redaktor, zástupca šéfredaktora a šéfredaktor časopisu *Revue svetovej literatúry* a zároveň v roku 1969 bol tajomníkom Zväzu slovenských spisovateľov. V rokoch 1970-1974 pôsobil ako riaditeľ a šéfredaktor vydavateľstva *Slovenský spisovateľ*. Pracoval na generálnom riaditeľstve Slovenského ústredia knižnej kultúry a bol riaditeľom Ústavu umeleckej kritiky a divadelnej dokumentácie. Založil Literárny týždenník a pôsobil v ňom ako šéfredaktor. Od roku 1991 pracoval v Ústave literárnej a umeleckej komunikácie na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a venoval sa pedagogickej činnosti. Napísal viacero knižných prác, recenzií, štúdií, esejí a zborníkov. Pôsobil aj ako prekladateľ umeleckej i odbornej literatúry. Vydal rad kníh, ktoré reflektujú súčasný literárny proces a literárne problémy. Autor diel *Indície imaginárneho* (1972), *Pieseň o Moskve* (1972), *Zem pod nohami* (1973), *Čítajúci Titus* (1982), *Literatúra pre súčasníkov* (1988), *Diskurzy o kultúre* (2001), *Diskurzy o estetike* (2004), *Intelektuál ako homo politicus* (2007), *Estetický človek - homo aestheticus. Portréty estetikov* (2011) a i. Je členom Spolku slovenských spisovateľov. Za svoju činnosť získal viacero významných ocenení.

Literatúra:

Červený Hrádok 1386 - 2006 : monografia dejin obce / Peter Keresteš a kol. - Červený Hrádok : Obecný úrad, 2006. - S. 142.
Slovník slovenských spisovateľov. - Praha : Nakladateľstvo Libri, 2000. - S. 419-420.

Cena FRA Angelica 2017 Márii Bátorovej a Vincentovi Šabíkovi / Štefan Cífra. - Fotogr. In: Literárny týždenník. Roč. XXX, č. 9-10 (2017), s. 19.

Ceny Slovenských pohľadov za rok 2017 / Bystrík Šikula. - Fotogr. In: Slovenské pohľady. - Roč. IV, č. 2 (2018), s. 134-139.

Pavol ČEPČEK

24. október 1962 Zlaté Moravce

Fotograf. Pochádza z Topoľčianok. Svoj záujem o fotografiu začal prejavovať už na základnej deväťročnej škole vo fotografickom krúžku pod vedením Kolomana Zemanoviča. V roku 1988 urobil svoju prvú víťaznú fotografiu - *Dovidenia mamička*, na ktorej je jeho dcéra Zuzana. Fotografovanie sa začal intenzívne venovať v roku 1995, keď bol zamestnaný ako obsluha minilabu v súkromnej firme. V roku 2001 sa osamostatnil a odvtedy sa fotografovaniu venuje naplno. Patrí k zakladajúcim členom Fotoklubu FoTOP Topoľčianky a so svojimi fotkami sa pravidelne zúčastňuje rôznych súťaží. Mal už niekoľko autorských výstav na Slovensku a participoval na viacerých kolektívnych výstavách. Za svoje snímky získal množstvo ocenení na Slovensku a v zahraničí. Svojimi fotografiami prispieva do časopisov ako

Fototip, Krásy Slovenska, Geo, Jazdectvo, Životný štýl, Environment a do českých časopisov Foto Video a Digi.

Literatúra:

Fotografie Pavla Čepčeka / (RE). In: My Nitrianske noviny. - Roč. 23, č. 22 (2014), s. 13.

Fotografovanie sa stalo jeho celoživotnou láskou / Jana Černáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 21, č. 38 (2012), s. 10.

Objektív Pavla Čepčeka. - Fotogr. In: Mozaika miestnej kultúry. - Krajské osvetové stredisko v Nitre, 2015. - S. 5.

Okamihy Pavla Čepčeka / (ČE). In: My Noviny juhozápadu. - Roč. 25, č. 8 (2016), s. 10.

Prof. ThDr. Viliam JUDÁK, PhD.

9. november 1957 Harvelka (dnes súčasť Novej Bystrice)

Rímskokatolícky kňaz, diecézny biskup nitrianskej diecézy, náboženský publicista a profesor cirkevných dejín. Študoval na Gymnáziu v Čadci, teológiu na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Kňazskú vysviacku prijal dňa 16. júna 1985 v Nitre. Svoju pastoračnú službu vykonával ako kaplán v Nitre - Dolnom meste a v Drietome, kde sa stal aj správcom farnosti. Pedagogicky pôsobil na Cyrilo-metodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, v Kňazskom seminári sv. Gorazda

v Nitre, na Vysokej škole pedagogickej v Nitre, neskôr na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. V roku 1997 ho prezident republiky vymenoval za profesora v odbore katolícka teológia. V rokoch 2001-2004 bol dekanom na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V roku 2005 ho pápež Benedikt XVI. vymenoval za nitrianskeho biskupa. Ako cirkevný historik sa špecializuje na dejiny Cirkvi, osobitne na obdobie kresťanského staroveku a stredoveku so zreteľom na slovenské cirkevné dejiny. Napísal viacero populárnych kníh o duchovnom živote, odborných publikácií a monografií, historických diel, ale aj esejí či diel duchovného, exhortatívneho charakteru. V Spolku svätého Vojtecha mu vyšli viaceré knihy : *Kristova Cirkev na ceste* (1998), *Modlíme sa za kňazov* (2003), *Úsvit nového dňa* (2003), *Dejiny mojej Cirkvi I* (2002) a *II* (2004), *I., II* (s D. Dianom, 2006 a 2007), *Od Petrovho stolca k Veľkej Morave* (s P. Libom, 2012), *Na Petrovom stolci I. II.* (2010, 2011), *Pane, mám čas I., II* (2014, 2015), *Boží priatelia: slovenské martyrológium* (2016), *Dom na skale* (2017), *Jezuliatko prichádza* (2018), *Jezuliatko opäť prichádza* (2019), *Jezuliatko medzi nami* (2020), *Putovanie k zázraku Veľkej noci* (2021) a iné. Je nositeľom viacerých významných ocenení a vyznamenaní. V roku 2018 mu bolo udelené Čestné občianstvo Nitry za "mimoriadne významné zásluhy o duchovný a kultúrny rozvoj Nitry a Slovenska a za zachovávanie európskeho kultúrneho dedičstva".

Literatúra:

Historické a literárne reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - V Nitre : Dom Matice slovenskej, 2002. - S. 73-74.

Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska / Július Pašteka spolu s autorským kolektívom. - Bratislava : Lúč, 2000. - S. 611-613.

Biskup, spisovateľ a historik / Anton Pažitný. In: Nitra. - Roč. 32, č. 11 (2007), s. 29.

Kardínála Korca vystrieda na Nitrianskom hrade cirkevný historik Viliam Judák / Miroslav Lyko. In: Nitrianske noviny. - Roč. 14, č. 23 (2005), s. 7.

Mesto ocení osem osobností / (SITA). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 27, č. 28 (2018), s. 4.

Nádherný vianočný dar biskupa Judáka: kniha je plná múdrych viet, pri ktorých treba na chvíľku postáť a uvažovať / Marián Tkáč. - Fotogr. In: Slovenské národné noviny. - Roč. 33, č. 49 (2018), s. 4.

Mgr. art. Ján GREŠŠO

21. november 1952 Zvolen

Divadelný a filmový herec. Študoval na Strednej všeobecno-vzdelávacej škole a rok nadstavbovú ekonómiu v Nitre. Vyštudoval herectvo na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Od roku 1976 pôsobil v Divadle Andreja Bagara v Nitre. V rokoch 1994-1996 vykonával funkciu šéfa umeleckého súboru a v decembri 2001 sa ujal funkcie riaditeľa nitrianskeho divadla. Na jeho čele stál do roku 2016. V divadle vytvoril viac ako 120 postáv v hrách domácich i hosťujúcich režisérov.

Účinkoval tiež v úspešných muzikáloch a inscenáciách. Pôsobí tiež ako televízny a filmový herec. Hral v desiatkach filmoch (*Do zbrane, kuruci!* (1974), *Studené podnebie* (1974), *Rozdelení* (1976), *Noční jazdci* (1981), *Skon Paľa Ročku* (1985), *Amálka, ja sa zbláznim* (1999), *Ďakujem, dobre* (2013), *Únos* (2017) a i.), v televíznych seriáloch (*Alžbetin dvor*, *Ordinácia v ružovej záhrade*, *Horúca krv*, *Búrlivé víno*, *Mesto tieňov*, *Rex*, *Sestričky*, *Prázdniny a i.*). Venuje sa aj dabingu. Dlhoročne pôsobil ako poslanec krajského a mestského zastupiteľstva v Nitre. Za svoju činnosť získal viaceré významné ocenenia. Je držiteľom Gavalierskeho kríža, ktoré je najvyšším poľským vyznamenaním. V roku 2012 dostal Cenu mesta Nitry za výrazný prínos pre divadelné a filmové umenie, rozvoj kultúry a reprezentáciu mesta Nitry.

Literatúra:

Divadlo Andreja Bagara v Nitre 70 : 1949 - 2019 / [Miroslav Ballay...[et.al.] ; zostavila Slavka Civiánová]. - 1. vyd. - Nitra ; Bratislava : Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Divadelný ústav v Bratislave, 2019. - 319 s.

Ceny mesta Nitry pre tohtoročných jubilatov / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 21, č. 49 (2012), s. 8. Ján Greššo dostal poľské vyznamenanie Gavaliersky kríž / (LAZ). In: My Nitrianske noviny. - Roč. 17, č. 41 (2008), s. 9.

Dr.h.c. prof. Ing. Peter BIELIK, PhD.

29. november 1952 Nitra

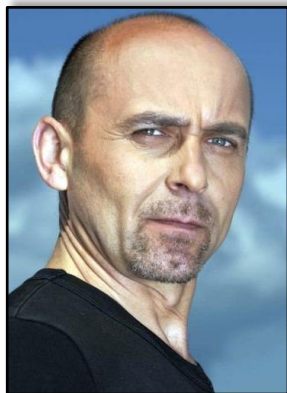
Vysokoškolský profesor, rektor univerzity, poľnohospodársky ekonóm. Študoval a od roku 1978 pôsobil na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre (dnes Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre). V r. 2010-2018 zastával funkciu rektora univerzity. Absolvoval aj viaceré študijné a prednáškové pobyty na univerzitách v Holandsku a Spojených štátoch. V rokoch 1999-2003 pôsobil ako lektor MBA kurzu na ILC v holandskom Deventeri. Vo svojej výskumnej činnosti sa

zameriaval na hodnotenie výkonnosti a ekonomickej diferenciacie poľnohospodárskych podnikov. Je autorom a spoluautorom knižných publikácií *Agrárna ekonomika* (1995), *Podnikovo-hospodárska teória agrokompexu* (1998), *Ekonomika poľnohospodárstva a európska integrácia* (1999), *Česká a slovenská poľnohosp. ekonomika v integrácii s EÚ (Economics of Czech and Slovak Agriculture Integration with the EU)* (1999). Napísal viacero článkov uverejnených v slovenských a zahraničných odborných a vedeckých časopisoch. Je nositeľom viacerých vyznamenaní a ocenení. V roku 2010 bol ocenený Veľkou medailou svätého Gorazda, v r. 2012 mu bola udelená Cena mesta Nitry za bohatú vedecko-výskumnú a pedagogickú prácu, výrazný rozvoj vysokého školstva a prezentáciu Nitry v medzinárodnom kontexte a i. V roku 2013 sa stal

členom Vedeckej rady Slovenskej akadémie vied a v roku 2016 členom rady ICA (Asociácie európskych univerzít poľnohospodárskeho zamerania) za strednú a východnú Európu.

Literatúra:

Encyclopaedia Beliana. - Zv. 2.: Bell-Czy. - Bratislava : Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied, 2001. - S. 100.
Rektor SPU bol vymenovaný za člena Vedeckej rady SAV / rch. - Fotogr. In: Poľnohospodár. - Roč. 58, č. 5-6 (2013), s. 1.
Rektor SPU prof. Peter Bielik sa stal členom rady ICA / Vladislav Valach. In: Poľnohospodár. - Roč. 61, č. 3 (2016), s. 1.
Rozhodli o cenách mesta / (SITA). In: My Nitrianske noviny. - Roč. 21, č. 45 (2012), s. 7.

Ivan Béla VOJTEK

17. december 1957 Lučenec

Divadelný a filmový herec. Vyštudoval herectvo na Divadelnej fakulte Vysokej školy múzických umení v Bratislave. V rokoch 1980-1984 pôsobil v činohre Divadla Jozefa Záborského v Prešove, od roku 1984 v Divadle Andreja Bagara v Nitre. Venuje sa dabingovej a rozhlasovej práci, sporadicky sa zaoberá aj divadelnou réžiou a literárnou tvorbou. Napísal básnické zbierky *Kontraband citov* (1997) a *Kvantova mačka Erwina Schrödingera* (1999). Účinkoval vo viacerých filmoch *Láska na vlásku* (2014) a seriáloch *Mesto tieňov* (2008), *Panelák* (2008), *Pod povrchom* (2012), *Dr. Dokonalý* (2012), *Búrlivé víno* (2012) a i.

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. - Zv. 2.: M-Ž. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 544.
Cena J. Krónera pre Ivana Vojteka. In: Nitra. - Roč. XXIX, č. 2 (2004), s. 10.
Plánka - dosiaľ najlepšia inscenácia sezóny / Jozef Švolík. - Fotogr. In: Nový čas. - Roč. 7, č. 119 (26.5.1997), s. 8.

Daniela ŠINKOROVÁ

28. december 1972 Nitra

Herečka a speváčka. Základné a stredoškolské štúdiá absolvovala v Nitre, spev na nitrianskej Ľudovej škole umenia. Vyštudovala hudobno-dramatický odbor na Konzervatóriu v Bratislave a muzikálové herectvo na Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne. Žije a umelecky pôsobí v Brne a Prahe. V roku 2004 natočila svoju prvú sólovú platňu CD "To je šťastie" - výber najlepších muzikálových melódií, ktoré v Čechách naspievala. V rokoch 2003 a 2005 získala Cenu Thálie, prestížnu divadelnú cenu v kategórii muzikál a opereta. Na svojom konte má viacero prestížnych divadelných a speváckych ocenení. Okrem divadla a muzikálov pôsobí tiež v televízií. Účinkovala v úspešných seriáloch ako *Nemocnica na kraji mesta po dvaceti letech* (2003), *Ordinace v růžové zahradě* (2005), *Expert* (2006) a i.

Literatúra:

Ako Nitrianka dobyla stovežatú Prahu / Ludmila Synaková. - Fotogr. In: Nitra. - Roč. 29, č. (2004), s. 24-25.
Nitrianka Daniela Šinkorová získala prestížnu divadelnú Cenu Thalia / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 24 (2003), s. 6.
Nitrianke Daniele Šinkorovej tleska celá Praha / Tomáš Holúbek. In: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 28 (2004), s. 5.

Prof. Natália MURÁNSKA, PhD.

30. december 1967 Prešov

Vysokoškolská pedagogička, translatologička a literárna teoretička. Vyštudovala ruský jazyk - hudobnú výchovu a anglický jazyk na Vysokej škole pedagogickej v Nitre (teraz Univerzita Konštantína Filozofa). V rokoch 1991-1993 pracovala ako učiteľka na základnej škole v Žiranoch. Potom pôsobila v zahraničí a dva roky študovala nemecký jazyk v Bonne (Nemecko). Po návrate na Slovensko bola lektorkou v jazykových školách a tlmočnicou anglického, nemeckého a ruského jazyka. Od roku 2003 pôsobí na Katedre rusistiky Univerzity

Konštantína Filozofa v Nitre. Uverejnila viac ako tridsať štúdií na Slovensku i v zahraničí o Bulgakovovi a o problémoch ruskej literatúry. Je autorkou viacerých knižných publikácií: *Personálna bibliografia Andreja Červeňáka* (2002), *Fantastická trilógia Michaila Bulgakova* (2003), *Román Michaila Bulgakova Majster a Margaréta* (2005) a *Základy filológie: literárna veda* (2010). Okrem literárnoteoretických štúdií venovaných ruskej literature sa zaoberá i prekladmi ruskej literatúry na Slovensku i slovenskej literatúry v Rusku.

Literatúra:

Honorabilis I : Univerzita Konštantína Filozofa : (1992 - 2009). - 1. vyd. - Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2009. - S. 102-103.

O novodobej histórii a editoroch Almanachu Nitra / Zuzana Kováčová. - Fotogr. In: Literárny týždenník. - Roč. XXVII, č. 39-40 (2014), s. 18.

MDT: 015(437.622):929

Názov: Jubilanti v roku 2022: súpis jubilujúcich osobností okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

Zostavila: Mgr. Zuzana Mičúchová

Zodp. redaktorka: PhDr. Ingrid Meňky, riaditeľka Krajskej knižnice Karola Kmeťka v Nitre

Vydala: Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre

Rok vydania: 2021

ISBN 978-80-85143-82-9

EAN 9788085143829